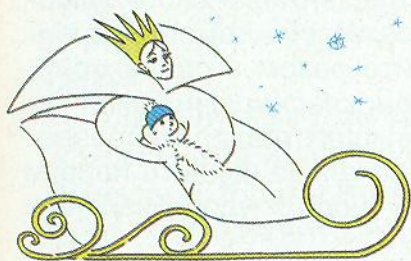

Розділ 1

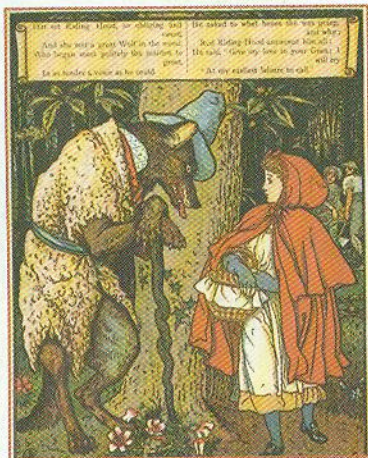

Казка

Казка — найбільше диво в народній творчості. Її чарівність — у перетворенні реального світу у світ здійснення мрій. Читаючи казки різних народів, ми не помічаємо, як опиняємося під владою вигадки, цікавим стає все, про що йдеться в них. Звірі в казках розмовляють, думають, хитрують, ворогують, дружать, допомагають героям та героїням. Персонажі казок вирушають у далекі подорожі за допомогою неймовірних засобів пересування, на них чекають небезпечні випробування — боротьба із чудовиськами, переходи через вогняні ріки, спуск у глибокі підземелля чи сходження на круті вершини. У казках завжди розповідається про щось неймовірне, неможливе в реальному житті, та водночас фантастична вигадка містить правду. Казка розповідає нам про найважливіше в житті, вчить нас бути добрими і справедливими, протистояти злу, зневажати хитрунів і підлабузників, ставати на захист слабких. Вона утверджує народні принципи життя: чесність, відданість, сміливість.

Опрацювавши розділ, ви:

- **ознайомитеся** з новими народними та літературними казками;
- **довідаєтеся** про спільне й відмінне між казками різних народів;
- **відкриєте** для себе таємниці майстерності казкарів та казкарок;
- **зможете створити** власну казку.

- Ілюстрація В. Крейна до казки «Червона Шапочка», 1875 р.

1.1 ФОЛЬКЛОРНІ КАЗКИ

! ГОТУЄМОСЯ ДО ДІАЛОГУ

1. Візьміть участь в організації виставки улюблених книжок зарубіжних письменників / письменниць та малюнків до них. Які книжки ви запропонуєте?
2. Підготуйте презентацію свого улюбленого твору зарубіжної літератури.
3. Проаналізуйте разом з однокласниками та однокласницями зміст та оформлення підготовлених презентацій. Доброзичливо надайте поради одне одному щодо їх удосконалення.

1.1.1 «ПАНІ МЕТЕЛИЦЯ» (НІМЕЦЬКА КАЗКА)

Вирушаймо до Німеччини!

- 🍪 Розкажіть, що ви знаєте про Німеччину.
- 🍪 Які символи Німеччини вам знайомі?
- 🍪 Які німецькі казки ви читали?

Казки відомі з найдавніших часів у всіх народів світу. У казках відображено світогляд народу на всіх етапах його історії, його прагнення і сподівання. Навіть найфантастичніші казки нерозривно пов'язані із життям людей, їхньою працею і боротьбою. У них втілено мрії народу про підкорення сил природи, про перемогу над злом, про щастя і справедливість.

У Європі існувала довга усна традиція, пов'язана з народною казкою. Крім того, чимало письменників збирали народні казки та створювали на їх основі нові. Серед таких постатей

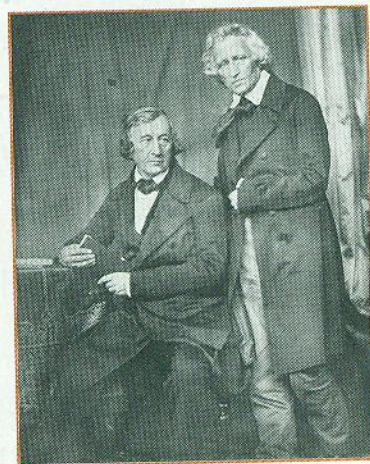
найбільш відомі брати Грімм (Німеччина), Шарль Перро (Франція).

«Пані Метелиця», або «Баба Зима», — німецька казка про чарівницю з колодязя, яка винагороджує працелюбну дівчину і карає ледачу. Казка була вперше опублікована 1812 року в першому томі збірки «Дитячих та сімейних казок», зібраних братами **Якобом і Вільгельмом Грімм**.

В основу казки покладено легенду, що передавалася з уст в уста в Центральній Німеччині. Брати Грімм записали оповідку зі слів майбутньої дружини Вільгельма та вмістили її до збірки.

У Німеччині досі побутує вислів, який використовують у сніжну погоду, коли з небес летить сніг, — «Гульда стелить ліжко» (розпушує постіль).

До збірки «Дитячі та сімейні казки» увійшли також відомі вам твори: «Хлопчик-мізинчик», «Білосніжка», «Спляча красуня», «Червона Шапочка», «Попелюшка», «Вовк і семеро козенят», «Бременські вуличні музиканти».

■ Якоб і Вільгельм Грімм — німецькі казкарі, збирачі народних казок

ДІАЛОГ ІЗ ТЕКСТОМ

ПАНІ МЕТЕЛИЦЯ

Жила на світі одна вдова, і мала вона дві доньки. Одна з них, пасербиця, була гарна й роботяща, а друга, рідна, гидка й лінива. Та вдова любила куди більше рідну доньку, хоч та була гидка й лінива. Пасербиця мусила виконувати всю хатню роботу, була попелюшкою в домі.

Бідна дівчина щодня сиділа на шляху біля криниці й пряла доти, поки їй нитка прорізала пальці до крові.

Одного разу вона так порізала ниткою пальці, що кров'ю залило увесь починок¹.

¹ Почінок — пряжа, намотана на веретено.

■ Титульна сторінка першого видання «Дитячих та сімейних казок», 1812 р.